

ניהול קונפליקטים בין אישיים: קונפליקט בנושא משחקי הכדורגל בשבת.

בחודשים האחרונים עלתה לכותרות סוגיה אשר העסיקה רבים מתושבי ישראל, סוגיה העוסקת בקיום משחקי כדורגל בשבת, דבר התורם להנאת הצופים ולחוסר נוחות של השחקנים. סוגיה זו הועלתה על ידי שחקני הכדורגל, הטוענים כי השבת מהווה יום מנוחה עבורם כפי שהיא מהווה יום מנוחה בעבור כל אדם שחי במדינת ישראל, בנוסף, חלק מהשחקנים הינם דתיים או שומרי מסורת ובכדי לשחק כדורגל בשבת עליהם לחללה.

שופטת בית הדין לענייני עבודה הצדיקה את טענתם וקבעה כי קיום משחק הכדורגל בשבת הינו עברה על החוק, מכיוון שהשחקנים אינם מורשים לעבוד בשבת. היא הדגישה שעל מנת שיוכלו לקיים את המשחקים למרות החוק, עליהם לקבל אישור משר הכלכלה. על כך הגיבו חברי כנסת נוספים ורבים מאזרחי ישראל מחו על הדבר, אך הסוגיה עומדת בעינה ונדמה כי לא נמצא לה פתרון. מצד אחד, השחקנים אשר דורשים את מנוחתם ושמירת השבת, מצד שני אזרחי ישראל המיוצגים על ידי שרים בממשלה, אשר נאבקים על כך שמשחקי הכדורגל יתקיימו ביום בו הם פנויים להגיע אל מגרשי הכדורגל ורגילים לכך.

על מנת שיוכלו להגיע לפתרון הולם לסוגיה המורכבת אשר עוסקת בזכויות בני אדם ושמירה על מאפייני תרבות גם יחד, על שני הצדדים לשאוף לתהליך של משא ומתן, בו יאלצו להתפשר אך גם ירוויחו. במידה ולא ניתן לקיים משא ומתן עקב חוסר הסכמה מוחלט בין שני הצדדים, האפשרות הטובה ביותר הינה תהליך גישור המלווה במנחה, אשר יסייע לשני הצדדים להיות קשובים האחד לשני ולקבל החלטה אשר תהיה קבילה על ידם. מטרת העבודה הינה להציג את סוגיית משחקי הכדורגל בשבת, על ידי דרכים לניהול קונפליקטים בין אישיים, בדגש על תהליך גישור. העבודה תסקור את תהליך הגישור, תפקידי המנחה בגישור והשפעתו על התוצאות, בנוסף, תציג גישה המתייחסת לקונפליקט כהזדמנות לצמיחה.

כאשר שני צדדים נקלעים לקונפליקט, הדרך הקלה והמהירה ביותר להגיע לפתרון הינה הפנייה למערכת החוק, אשר מכריעה ויוצרת מצב בו ההחלטה אינה מונחת בידם. עובדה זו מאפשרת ייחוס חיצוני להחלטה שתתקבל, כך שהם אינם מוכרחים לעמוד מול הצד השני.

האפשרות הנכונה, יעילה ומותאמת לצרכי האדם, להתמודדות עם הקונפליקט הינה קיום שיח משותף, שמטרתו הקשבה לשני הצדדים, הבנת האינטרסים הקיימים אצל כל אחד מהם, חשיבה משותפת ובסוף התהליך אף הסכמה בנוגע לפתרון הקונפליקט. שיח משותף הינו סיטואציה מורכבת ורב ממדית אשר מאתגרת את המשתתפים בה, ונעשית על ידי אדם שתפקידו להנחות את השיח ונקרא מגשר או מנחה. (ברק, 2001 ; kuttner, 2009).

כאשר דנים באפשרות של שיח משותף, הנעשה על מנת שיגיעו שני הצדדים להסכמה ללא הצורך במערכת משפטית, הספרות מתייחסת לשיח בין ראשי מדינות, בין בני זוג, לעיתים בין גופים שונים ועוד. על פי Saunders (1985), תהליך השיח המשותף, לו הוא קורא "משא ומתן", אינו מתחיל בזמן הישיבה סביב שולחן המשא ומתן, אלא בתהליך מקדים אותו ניתן לארגן לתוך מודל של חמישה שלבים, המתרחש בכל פעם שקיים קונפליקט בין שני צדדים וקיימת האפשרות למשא ומתן.

השלב הראשון הינו שלב הגדרת הבעיה. שלב זה הינו משמעותי, מכיוון שאופן הגדרת הבעיה משפיע על המשך התהליך. במידה ושני הצדדים מגדירים את הבעיה כמשותפת והינם בעלי אינטרס משותף לפתירתה, קיים סיכוי גדול יותר שיהיו מוכנים לקיים משא ומתן, לעומת האפשרות ששני הצדדים או אחד מהם מגדיר את הבעיה כחד צדדית והוא אינו מעוניין להגיע לפתרון ולהתפשר. אז רוב הסיכויים שלא יהיה מעוניין בתהליך של משא ומתן. השלב השני הינו ההחלטה וההתחייבות של שני הצדדים להשתתפות במשא ומתן. על מנת שיהיו מוכנים להשתתף בתהליך זה, על שני הצדדים להגיע להבנה כי תוצאת המשא ומתן תהיה טובה יותר ממה שקורה כעת, במידה ואחד הצדדים יעדיף את המצב העכשווי על תוצאותיו האפשריים של המשא ומתן, הוא יסרב להשתתף בו (שם).

השלב השלישי הינו שלב ארגון המשא ומתן. שלב זה עוסק בהכנת הצדדים למשא ומתן, על ידי התמקדות בגישה מסוימת, בתנאים שמוכרחים לקרות על מנת שיגיעו להסכמה, הסכמה על העקרונות המנחים של הדיון שיתקיים. בנוסף מי הם האנשים שיהיו נוכחים במשא ומתן עצמו, האם יהיו באי כוחם של ארגונים מסוימים, של צדדים נוספים שידם בדבר, מי יישב